TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Luật Viên chức sửa đổi mở rộng quyền "làm thêm" từ năm 2026, siết chặt quy tắc xung đột lợi ích

15:25 10/12/2025

Chiều 10/12, Quốc hội đã chính thức bấm nút thông qua Luật Viên chức (sửa đổi). Luật mới sẽ có hiệu lực từ ngày 1/7/2026, mở rộng đáng kể quyền làm thêm, hành nghề và tham gia kinh doanh cho hơn một triệu viên chức làm việc tại các đơn vị sự nghiệp công lập.

Từ 1/7/2026, viên chức được góp vốn, lập doanh nghiệp, hành nghề cá nhân

Việc điều chỉnh này được xem là bước đột phá nhằm tháo gỡ rào cản pháp lý, tạo điều kiện cho viên chức tăng thu nhập hợp pháp và phát triển nghề nghiệp, nhưng đồng thời siết chặt các yêu cầu về minh bạch và trách nhiệm, nhằm tránh xung đột lợi ích trong khu vực công.

Luật Viên chức sửa đổi cho phép viên chức được ký kết các loại hợp đồng ngoài đơn vị sự nghiệp công lập, cụ thể:

Ký hợp đồng lao động hoặc dịch vụ Viên chức được ký hợp đồng lao động hoặc hợp đồng dịch vụ với cơ quan, tổ chức, đơn vị khác, với điều kiện pháp luật chuyên ngành không cấm và việc làm thêm đó không tạo xung đột lợi ích.

Hành nghề cá nhân Viên chức được phép hành nghề với tư cách cá nhân, miễn là pháp luật chuyên ngành, lĩnh vực không có quy định cấm.

Tham gia quản lý, góp vốn Một điểm đột phá khác là viên chức được góp vốn và tham gia quản lý, điều hành doanh nghiệp, hợp tác xã, bệnh viện, cơ sở giáo dục hoặc tổ chức khoa học ngoài công lập.

Tuy nhiên, việc ký hợp đồng bên ngoài không được trái với các thỏa thuận trong hợp đồng làm việc hiện tại và không được vi phạm quy định về đạo đức nghề nghiệp.

Dù mở rộng quyền, Luật vẫn đặt ra yêu cầu nghiêm ngặt về trách nhiệm và minh bạch, nhằm giải quyết triệt để lo ngại của các đại biểu Quốc hội về khả năng xảy ra xung đột lợi ích và trục lợi từ vị trí công.

Bộ trưởng Bộ Nội vụ Đỗ Thanh Bình cho biết, ban soạn thảo đã chỉnh lý Luật theo hướng chặt chẽ hơn. Theo đó, viên chức phải tuân thủ các nguyên tắc sau:

Hoàn thành đầy đủ nhiệm vụ được giao tại đơn vị sự nghiệp công lập.

Tuân thủ quy định của pháp luật về quản lý ngành, lĩnh vực.

Tuyệt đối không xung đột lợi ích theo quy định của pháp luật về phòng chống tham nhũng.

Không được sử dụng sai tài sản công, không để ảnh hưởng đến tiến độ và chất lượng nhiệm vụ.

Không vi phạm quy tắc ứng xử và đạo đức nghề nghiệp.

Các trường hợp vi phạm sẽ bị xem xét trách nhiệm theo luật, có thể dẫn đến kỷ luật hoặc chấm dứt hợp đồng tùy mức độ.

Cơ chế xin ý kiến và áp dụng riêng cho lĩnh vực khoa học

Luật mới cũng quy định rõ cơ chế xin ý kiến đối với việc làm thêm ngoài giờ:

Trường hợp hợp đồng làm việc chưa đề cập rõ quyền làm thêm, viên chức phải có văn bản xin ý kiến đồng ý của người đứng đầu đơn vị trực tiếp quản lý.

Người đứng đầu đơn vị sự nghiệp công lập muốn ký hợp đồng ngoài giờ phải được văn bản chấp thuận của cơ quan cấp trên trực tiếp.

Đối với viên chức làm việc tại các đơn vị sự nghiệp khoa học và công nghệ, cơ sở giáo dục đại học công lập, Luật mới cho phép áp dụng đầy đủ các quyền làm thêm nói trên, đồng thời mở rộng thêm theo các luật chuyên ngành như Luật Khoa học và Công nghệ, Luật Giáo dục đại học và Luật Doanh nghiệp.

Điều này tạo điều kiện cho nhà khoa học, giảng viên tham gia mạnh mẽ vào hoạt động nghiên cứu, chuyển giao công nghệ, thành lập doanh nghiệp khoa học công nghệ hoặc đảm nhận vị trí trong hội đồng quản trị các tổ chức ngoài công lập, thúc đẩy sự phát triển kinh tế xã hội.

Tâm An *(t/h)*